

Nr 9.

Av fru **Rydh Munck af Rosenschöld m. fl.**, om försäljning av kronan tillhöriga 1/4 mantal Enbogen nr 1 i Åre socken.

Kronoegendomen 1/4 mantal Enbogen nr 1 (kallad Rundhögen) i Åre socken och Handöls lappby, Jämtlands län, är utarrenderad till Anton Hansson för tiden till den 14 mars 1950. I stället för årlig arrendeavgift har arrendatorn enligt kontrakt av den 9 januari 1932 ålagt att fullgöra viss byggnadsskyldighet.

Egendomen är belägen på renbetesland och kan därför icke i vanlig ordning friköpas. Emellertid har det blivit ett livsintresse för arrendatorn att med äganderätt få förvärva den lilla egendomen, som arrenderats av honom och hans hustrus släkt sedan år 1900. Den odlade jorden, som utgör 3 hektar, började brytas av hans svärfar, Jonas Johansson, som flyttade till gården sistnämnda år. Dennes söner Johan och Karl Johansson övertogo sedan i tur och ordning arrendet, varefter Anton Hansson sedan år 1931 brukat gården.

Rundhögen ligger som bebyggelsens sista utpost mot fjället. Det har icke varit något lätt arbete för bebyggarna här att bryta och odla upp jorden.

Då Svenska turistföreningen genom riksdagens beslut år 1941 fick rätt att av kronan köpa ett markområde i Västra Vålådalen, ävenledes beläget på renbetesland, anfördes under riksdagsdebatten såsom ett av de starkaste skälen för en försäljning, att turistföreningen med sin där uppförda turiststation bedrev en samhällsnyttig verksamhet och att det vore av betydelse för de alltjämt växande skarorna av människor, som sökte rekreation i fjällen, att denna verksamhet fortfarande kunde upprätthållas.

I nu ifrågavarande fall föreligger i själva verket samma skäl för en försäljning. Rundhögen är den sista gård man kan ta in i vid färd mellan Storlien och Blåhammarstugan och på en av vägarna mellan Enafors och Blåhammarstugan. Anton Hanssons fyra söner i åldern mellan 30 och 20 år ha vid många tillfällen deltagit i strapatsrika hjälpexpeditioner efter människor som försvunnit i fjällen. Det är särskilt angeläget, att man nu skapar förutsättningar för att den duktiga familjen Hansson blir kvar på Rundhögen. Det är visst icke säkert, att någon annan vill flytta upp dit och övertaga det strävsamma jordbruket, om nuvarande arrendatorn och hans söner flytta därifrån.

Försäljningen skulle avse den odlade jorden på omkring 3 hektar samt de på egendomen uppförda byggnaderna. Vidare skulle försäljningen icke upphäva den rätt till jakt och fiske på hemmanet samt rätt till slätter och mulbete på

utmarkerna, som enligt arrendekontraktet nu tillkommer arrendatorn. Däremot är det icke meningen, att försäljningen på något sätt skall göra intrång på lapparnas rätt enligt arrendekontraktet att uppehålla sig med sina renar & egendomens utmark. I detta syfte kunna i en eventuell köpehandling inryckas samma bestämmelser angående lapparnas rättigheter samt att köparen icke äger rätt till ersättning för av renarna till äventyrs förorsakad skada inom egendomen. Härigenom bortfaller således det enda skäl mot att behandla försäljning av denna mark på samma sätt som alla de försäljningar av annan kronans mark, varom riksdagen varje år utan diskussion fattar beslut.

Vidare kan man tänka sig, att försäljningen sker under villkor att köparen icke äger överlåta egendomen till någon utanför sin eller hustruns släkt, samt förbindes med återköpsrätt för kronan enligt lagen den 20 juni 1924 om återköpsrätt till fast egendom.

Med stöd av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte medgiva, att det Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga hemmanet Enbogen nr 1 om 1/4 mantal i Åre socken av Jämtlands län må försäljas till nuvarande arrendatorn Anton Hansson på ovan angivna villkor.

Stockholm i januari 1944.

Hanna Rydh Munck af Rosenschöld. *Verner Hedlund.* *Nils A. Larsson*
i Östersund.

And. Andersson,
Gisselås.

Anna Ronnebäck.

Sigfrid Jonsson.